

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/121/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913010076
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6913010076.11

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného W. arch. I. K., pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a iné, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. júna 2022 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/16/2013 zo dňa 14. septembra 2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/16/2013 zo dňa 14. 09. 2021 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/16/2013 zo dňa 14. 09. 2021 bol obžalovaný W. arch. I. K. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, ktorá mu kládla za vinu spáchanie pokračovacieho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a pokračovacieho trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 148b ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

1/ ako predseda predstavenstva spoločnosti A-Holding, a. s. „v konkurze“ (do 7. 8. 2006 s obchodným menom AVANT Holding, a.s.) so sídlom Lučenec, so sídlom Vajanského 16, IČO: 36 057 533, - zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti A-Holding, a. s. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca apríl 2004 vo výške 1.830,11 € (55.134,- Sk) a hoci na tieto odvody mal dostatok finančných prostriedkov, tieto v lehotách splatnosti neodviedol do Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec, čím jej spôsobil škodu v celkovej výške 1.830,11 € (55.134,- Sk),

2/ ako konateľ spoločnosti Gard-invest spol. s r.o. "v konkurze" (do 16. 8. 2006 pod obchodným menom GARDEN spol. s r.o.) so sídlom Námestie Artézskych prameňov 1, 98401 Lučenec, IČO: 31 590 641 zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti Gard-invest spol. s r.o. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca január 2004 vo výške 2.814,81 € (84.799,-Sk), za obdobie mesiaca február 2004 vo výške 2.680,61 € (80.756,- Sk), za obdobie mesiaca marec 2004 vo výške 2.708,62 € (81.600,- Sk), za obdobie mesiaca apríl 2004 vo výške 2.669,79 € (80.430,- Sk) a hoci na tieto odvody mal dostatok finančných prostriedkov, tieto v lehotách splatnosti neodviedol do Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec, čím jej spôsobil škodu v celkovej výške 10.873,83 € (327.575,- Sk),

3/ ako predseda predstavenstva spoločnosti A-Holding, a. s. „v konkurze“ (do 7. 8. 2006 s obchodným menom AVANT Holding, a.s.) so sídlom Lučenec, so sídlom Vajanského 16, IČO: 36 057 533, zrazil zo mzdy zamestnancov

- zrážkovú daň bez podania daňových priznaní alebo hlásenia, splatnej ku dňu 15. apríla 2003 vo výške 80,428 eur (2.423,- Sk), splatnej ku dňu 15. mája 2003 vo výške 146,186 eur (4.404,- Sk), splatnej ku dňu 16. septembra 2003 vo výške 140,01 eur (4.218,- Sk), splatnej ku dňu 18. novembra 2003 vo výške 118,13 eur (3.559,- Sk), splatnej ku dňu 15. januára 2004 vo výške 50,38 eur (1.518,- Sk), splatnej ku dňu 16. februára 2004 vo výške 70,66 eur (2.129,- Sk), splatnej ku dňu 15. marca 2004 vo výške 46,10 eur (1.389,- Sk), v celkovej výške 651,93 € (19.640,04 Sk), ktorú však neodviedol určenému príjemcovi a to Daňovému úradu Lučenec, čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 651,93 € (19.640,04 Sk),

4/ ako predseda predstavenstva spoločnosti A-Holding, a. s. „v konkurze“ (do 7. 8. 2006 s obchodným menom AVANT Holding, a.s.) so sídlom Lučenec, so sídlom Vajanského 16, IČO: 36 057 533, nezaplatil:

- časť vlastnej daňovej povinnosti dane z pridanej hodnoty (DPH) priznanej na základe podaných daňových priznaní k DPH zo dňa 24. novembra 2004 za obdobie 10/2004, splatnej dňa 25. novembra 2004 vo výške 9.951,33 eur (299.794,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 9.951,33 eur (299.794,- Sk).

5/ ako konateľ spoločnosti Gard-invest spol. s r.o. "v konkurze" (do 16. 8. 2006 pod obchodným menom GARDEN spol. s r.o.) so sídlom Námestie Artézskych prameňov 1, 98401 Lučenec, IČO: 31 590 641 nezaplatil:

- časť splatnej daňovej povinnosti dane z prevodu a prechodu nehnuteľnosti na základe daňovým subjektom podaných daňových priznaní k dani z prevodu a prechodu nehnuteľnosti zo dňa 5. marca 2004 za rok 2004, splatnej dňa 26. apríla 2004 vo výške 200,- Sk (6,63 €), zo dňa 5. marca 2004 za rok 2003 splatnej dňa 26. apríla 2004 vo výške 17.000,- Sk (564,29 €), zo dňa 5. marca 2004 za rok 2004, splatnej 26. apríla 2004 vo výške 23.200,- Sk (770,09 €), teda v celkovej výške 1.341,03 € (40.400,- Sk),

- časť vlastnej daňovej povinnosti dane z pridanej hodnoty (ďalej „DPH“), priznanej na základe podaných daňových priznaní zo dňa 27. septembra 2004 za 8/2004, pôvodne splatnej dňa 27. septembra 2004 vo výške 5.057,08 € (152.349,80 Sk),

čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu spolu o 6.398,11 € (192.749,46 Sk), pretože skutky nie sú trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní intervenujúca prokurátorka, ktoré neskôr písomne odôvodnila v podstate tým, že s rozhodnutím okresného súdu sa nestotožňuje, pretože s poukazom na závery vykonaného dokazovania, predovšetkým na závery znaleckého posudku prof. W. C. bolo ustálené, že spoločnosti A-Holding, a.s. a Gard-invest spol. s r.o. mali po zohľadnení všetkých záväzkov dostatok finančných prostriedkov na úhradu záväzkov uvedených v obžalobe do novembra 2004. Trestného činu neodvedenia dane a poistného a trestného činu nezaplatenia dane sa môže dopustiť len ten, kto spôsobí, že hoci daňový subjekt má v čase splatnosti záväzkov voči verejným inštitúciám k dispozícii finančné prostriedky na ich úradu, neurobí tak. Z uvedeného teda vyplýva záver, že za znalcom uvádzané obdobie mala ako jedna, tak aj druhá obchodná spoločnosť dostatok finančných prostriedkov na vykonanie odvodov v prospech daňového úradu a sociálnej poisťovne, ktoré neuhradené záväzky v súhrne predstavujú výšku potrebnú pre právnu kvalifikáciu v zmysle ustanovení § 148a ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 a § 148b ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005. Dokazovanie preukázalo, že firmami, ktoré obžalovaný zastupoval, resp. za ktoré konal alebo bol za ne činný, bolo viacero, tieto boli vzájomne prepojené, a medzi týmito firmami sa presúvali finančné prostriedky. Podľa znaleckého posudku prof. W. C. však spoločnosti A-Holding, a.s. a Gard-invest spol. s r.o. disponovali v čase splatnosti finančnými prostriedkami, ktoré umožňovali úhradu záväzkov, a to bez ohľadu na používanie finančných prostriedkov na záchranu hradného brala. V čase splatnosti jednotlivých odvodov teda v pokladni podľa účtovných dokladov mali byť finančné prostriedky na ich úhradu a teda mohli a mali byť uhradené. Pokiaľ bolo dokazované, že v pokladni neboli reálne finančné prostriedky a účtovné operácie sa realizovali s oneskorením, podotkla, že za súlad účtovného stavu so stavom finančným zodpovedá osoba obžalovaného. Vykonané dôkazy boli súdom vyhodnotené len v prospech obžalovaného, preto navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku mu vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu intervenujúcej prokurátorky sa písomne vyjadril obžalovaný, pričom v podstate uviedol, že znalec prof. W. C. v záveroch znaleckého posudku jednoznačne uviedol, že A-Holding a.s. od júna 2004 nemala finančné prostriedky na úhradu uvedených záväzkov a Gard-invest spol. s r.o. od októbra 2004 nemala finančné prostriedky na úhradu uvedených záväzkov. Záver znaleckého posudku je záväzný pre všetkých účastníkov konania a teda v odvolaní prokurátorka neuvádza pravdu. Súd po doručení znaleckého posudku predvolal súdneho znalca na pojednávanie, nakoľko mal záujem podľa § 146 Trestného poriadku zistiť prípadné chyby znaleckého posudku, ale žiadne pochybnosti alebo nejasnosti posudku neboli konštatované. Z toho dôvodu nie je možné ani pristupovať procesne k novej interpretácii výsledkov znaleckého posudku č. 3/2019. Ďalej uviedol, že prokurátorka nerešpektuje právny názor uznesenia Najvyššieho súdu SR č. Tdo11/2017 týkajúceho sa povinnej obhajoby pri konaní o obzvlášť závažnom zločine. Záverom požiadal, aby odvolací súd pristúpil k podanému odvolaniu v súlade s právnym názorom okresného súdu, ktorý vychádza z právneho názoru I. P., v danom čase povereného zastupovaním generálneho prokurátora, ktorý jednoznačne posúdil situáciu s haváriou hradného brala tak, ako to konštatoval následne aj okresný súd. Je v absolútnom rozpore so zákonom o prokuratúre, aby prokurátorka okresnej prokuratúry zastávala opačný názor, ako ho v stanovisku pre Najvyšší súd SR vyslovil v tej istej veci v tom čase generálny prokurátor.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Okresný súd sa však pri odôvodnení napadnutého rozsudku vyššie citovaným ustanovením dôsledne neriadil. Z odôvodnenia je síce možné zistiť, aké všetky dôkazy na hlavnom pojednávaní súd vykonal, avšak vykonané dôkazy vyhodnotil jednostranne, len v prospech obžalovaného.

Zo záverov znaleckého posudku č. 3/2019 prof. W. I. C., G., jednoznačne vyplýva, že obchodná spoločnosť A-Holding, a.s., od júna 2004 nemala finančné prostriedky na úhradu uvedených záväzkov, a že obchodná spoločnosť Gard-invest spol. s r.o. od októbra 2004 nemala finančné prostriedky na úhradu uvedených záväzkov. V tejto súvislosti krajský súd dáva do pozornosti, že v podanej obžalobe vo vzťahu k obchodnej spoločnosti A-Holding, a.s., je uvedené obdobie, v ktorom malo dôjsť k spáchaniu trestného činu (resp. kedy boli splatné dane a poistné), a to apríl 2004, 15. apríla 2003, 15. mája 2003, 16. septembra 2003, 18. novembra 2003, 15. januára 2004, 16. februára 2004, 15. marca 2004, a október 2004 (daň splatná 25. novembra 2004), a vo vzťahu k obchodnej spoločnosti Gard-invest spol. s r.o., obdobie január 2004, február 2004, marec 2004, apríl 2004, 26. apríla 2004 a 27. septembra 2004. Z uvedeného prehľadu je potom zrejmé, že obe obchodné spoločnosti mali podľa znaleckého posudku dostatok finančných prostriedkov na úhradu záväzkov voči Sociálnej poisťovni a Daňovému úradu, zrejme okrem jedného prípadu, a to skutku pod bodom 4/ napadnutého rozsudku, kedy bola DPH splatná dňa 25. 11. 2004. S uvedenými skutočnosťami sa však okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočným spôsobom nevysporiadal, ale v podstate uzavrel, že boli naplnené podmienky krajnej

núdze z dôvodu havárie hradného brala a nutnosti použitia finančných prostriedkov oboch obchodných spoločností na sanáciu vzniknutej havarijnej situácie.

Krajský súd v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že skutková podstata trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ani skutková podstata trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 148b ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v sebe neobsahuje možnosť použitia peňažných prostriedkov na iný účel, než na ktorý mali byť určené, ako je tomu napr. v prípade prečinu nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 Trestného zákona, kedy sa v samotnej skutkovej podstate tohto trestného činu uvádzajú peňažné prostriedky, ktoré mal páchatel v deň splatnosti na výplatu mzdy alebo odstupného, a ktoré nevyhnutne nepotreboval na zabezpečenie činnosti právnickej osoby alebo činnosti zamestnávateľa, ktorý je fyzickou osobou. Z uvedeného je zrejmé, že jedine v prípade trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného je možné peňažné prostriedky určené na ich výplatu použiť aj na iný účel, teda na zabezpečenie činnosti právnickej osoby. V prípade prejednávanych trestných činov však ich skutkové podstaty takúto výnimku neobsahujú, teda ak aj obžalovaný použil peňažné prostriedky, ktoré v čase splatnosti príslušnej dane a poistného mal preukázateľne k dispozícii, na iný účel (hoci v súvislosti so zabezpečením činnosti právnickej osoby spojenej so sanáciou havarijnej situácie hradného brala), nemôže sa obhajovať tým, že prioritne musel všetky peňažné prostriedky použiť na činnosti spojené s riešením havarijnej situácie. Povedané inak, pokiaľ mali obchodné spoločnosti k dispozícii peňažné prostriedky na splnenie daňových a odvodových povinností, boli povinné tak urobiť, a to bez ohľadu na to, či tieto finančné prostriedky nepotrebovali na zabezpečenie svojej činnosti.

Vo vzťahu k obhajobe obžalovaného krajský súd ešte dáva do pozornosti okresnému súdu, že podľa § 5 ods. 1, ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov účtovná jednotka môže poveriť vedením svojho účtovníctva aj inú právnickú osobu alebo fyzickú osobu. Poverením podľa odseku 1 sa účtovná jednotka nezbuva zodpovednosti za vedenie účtovníctva, zostavenie a predloženie účtovnej závierky a za preukázateľnosť účtovníctva v rozsahu podľa tohto zákona.

Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní pre náležité objasnenie veci preto bude potrebné vysporiadať sa s argumentáciou prokurátorky uvedenou v podanom odvolaní (o dostatku peňažných prostriedkov na úhradu daňových a odvodových povinností bez ohľadu na ich použitie na sanáciu hradného brala), a to v intenciách znenia skutkových podstat trestných činov, ktoré sú obžalovanému kladené za vinu. Pre náležité zistenie skutkového stavu môže okresný súd vykonať prípadne aj ďalšie dôkazy, pokiaľ to bude považovať za potrebné, a to s poukazom na § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Následne bude potrebné, aby v odôvodnení rozsudku jasne, logicky a presvedčivo vyargumentoval jednotlivé skutkové a právne závery, ku ktorým po vykonaní dokazovania dospel, uviesť, ako sa vyrovnal nie len s obhajobou obžalovaného, ale najmä s argumentmi, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní intervenujúcej prokurátorky.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok, a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a to v rozsahu, ako je uvedené vyššie.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.